

[Holger Eriksen.]

indstilling, at man skal være meget varsom med at tage disse skatter ud af pristallet.

Dertil kommer jo så, som det fremgår af betænkningen, at det i virkeligheden er praktisk talt umuligt at tage alle de indirekte skatter ud. De direkte kunne man vel nok tage ud, og det var der formodentlig heller ikke nogen større risiko ved, men de indirekte er det meget svært at tage ud, i hvert fald dem alle sammen.

Der står i den nævnte betænkning — jeg beder om tilladelse til et kort citat — på side 13 under stk. 8:

„Det fremgår af det foregående, at det ikke er teknisk muligt fuldstændig at rense pristallet for indirekte skatter.

Under overvejelse af det betimelige i, at de indirekte skatter i konsekvens af det foregående delvis udelades i det lønregulerende pristal, er underudvalget opmærksom på, at en ordning, hvorefter nogle af de indirekte skatter holdes uden for pristallet, men andre ikke, kan svække den tillid til beregningsgrundlaget, som er en afgørende forudsætning for, at en pristalsregulering af lønningerne — og dermed forholdsvis langvarige overenskomster — kan opretholdes.

Man kan heller ikke se bort fra, at de indirekte skatter — i modsætning til, hvad tilfældet er for de personlige skatters vedkommende — af forbrugerne almindeligvis betragtes som en del af de pågældende varers og ydelsers priser, hvorfor den forståelse af pristallets værdi som lønregulator, der nødvendigvis må herske blandt lønmodtagerne, for at systemet kan praktiseres, vil kunne røkkes, såfremt indirekte skatter tages ud af pristallet.“

Det er noget, som er underskrevet ikke bare af arbejderrepræsentanterne, men også af arbejdsgiverrepræsentanterne og af en del af de embedsmænd, som var med i den pågældende kommission, og jeg tror ikke, det er muligt at rokke ved rigtigheden i dette synspunkt.

Men dertil kommer, at det ville vel — og dér er jeg fuldstændig enig med den højtærede finansminister — næppe være forsvarligt at have ét pristal for tjenestemænd og ét for arbejdere ude i de private virksomheder. Vi har haft det; der var meget

ringe forskel på dem, men det kunne dog en gang imellem bevirke, at den ene eller den anden part fik en reguleringsportion mere eller mindre end den anden, og det er meget uheldigt, for hvis det er tjenestemændene, der får en portion mere end de øvrige, så bliver de øvrige misundelige og siger, at man favoriserer tjenestemændene. Hvis det omvendt er private, der får mere, så siger tjenestemændene: vi er snydt og narret med den ordning, vi har. Hvis man vil opretholde ro på arbejdsmarkedet, er det afgjort af betydning, at man har en ensartet regulering for de to grupper.

Nu kan man imidlertid formodentlig ikke give sig til at lave en anden ordning for de privatansatte. Så lang tid man har en ordning, hvorefter der er fri aftaleret imellem de to parter, så lang tid må man vist også respektere den, hvad pristallet angår. Bevares, formelt kan folketinget naturligvis vedtage, at staten kun må udarbejde ét pristal, men det er jo en utopisk tanke. Hvis arbejdsmarkedets parter kommer og beder om at få udarbejdet et pristal på samme grundlag, som man har nu, eller på et hvilket som helst andet grundlag, er jeg sikker på, at man i praksis bliver nødt til at bøje sig for et sådant ønske.

Nu er situationen den, at den underudvalgsindstilling, som jeg citerede en lille smule af før, og som går ud på, at man i hvert fald ikke skal tage de indirekte skatter ud af pristallet, har fået tilslutning fra Dansk Arbejdsgiverforening, den har fået tilslutning fra Fællesrådet for danske Tjenestemands- og Funktionsørorganisationers side, fra C.O.I og C.O.II, i virkeligheden fra alle arbejdsmarkedets parter, og så ville det vistnok være lidet hensigtsmæssigt, hvis man nu fra lovgivningsmagts side direkte eller indirekte søgte at skabe en ændring deri, ved at man for tjenestemændenes vedkommende påtvang dem noget, som de er ubetinget modstandere af.

Så har den ærede ordfører for forslagsstillerne gjort gældende: ja men det er dog uheldigt, hvis man gennemfører skatter, der klart har en forbrugsbegrænsende hensigt, at man så ikke er i stand til at holde dem uden for pristallet og derved også hindre, at de fremkalder højere lønninger. Men denne angst er i og for sig ganske overflødig. Man har jo før i en sådan situation, i